

5.

- **LOW kifejezés:** egy szó alsó (alacsonyabb helyértékű) byte-ja;
- **HIGH kifejezés:** egy szó felső (magasabb helyértékű) byte-ja;

Pl.:

```
ADATW dw 1234H
      mov al,LOW ADATW ; al ← 34H
      mov ah,HIGH ADATW ; ah ← 12H
```

6. Előjelek:

- + : pozitív előjel;
- : negatív előjel;

Máté: Assembly programozás 9. előadás 1

7. Multiplikatív műveletek:

- * : szorzás;
- / : osztás;
- **MOD:** (modulo) a legkisebb nem negatív maradék, pl.:

```
mov al,20 MOD 16 ; al ← 4
```
- **kifejezés SHL lépés:**
 kifejezés léptetése balra lépés bittel;
- **kifejezés SHR lépés:**
 kifejezés léptetése jobbra lépés bittel;

lépés is lehet kifejezés!

A kifejezésben előforduló műveleti jelek (**SHL**, **SHR**, és a később előforduló **NOT**, **AND**, **OR**, és **XOR**) nem tévesztendő össze a velük azonos alakú műveleti kódokkal: az előbbiket a fordító program, az utóbbikat a futó program hajtja végre!

Máté: Assembly programozás 9. előadás 2

8. Additív műveletek:

- + : összeadás;
- - : kivonás;

9. Relációs operátorok (igaz=-1, hamis=0): általában feltételes fordítással kapcsolatban fordulnak elő

- **EQ** : = // -1 EQ 0FFFFFFFH igaz
- **NE** : ≠ // -1 NE 0FFFFFFFH hamis
- **LT** : < } 33 bites argumentumok!
- **LE** : ≤ } 1 GT -1 igaz
- **GT** : > } 1 GT 0FFFFFFFH hamis
- **GE** : ≥ }

Máté: Assembly programozás 9. előadás 3

10. **NOT** : bitenkénti negálás;

11. **AND** : bitenkénti és művelet;

12. Bitenkénti vagy és kizáró vagy művelet:

- **OR** : bitenkénti vagy művelet;
- **XOR** : bitenkénti kizáró vagy művelet;

Máté: Assembly programozás 9. előadás 4

Feltételes fordítás

A fordító programok általában – így az assembler is – feltételes fordítási lehetőséget biztosít. Ez azt jelenti, hogy a program bizonyos részeit csak abban az esetben fordítja le, ha – a fordítóprogram számára ellenőrizhető – feltétel igaz illetve hamis.

```
IFxx feltétel
... ; lefordul, ha a feltétel igaz
ELSE ; el is maradhat
... ; lefordul, ha a feltétel hamis
ENDIF
```

Máté: Assembly programozás 9. előadás 5

```
IF kifejezés ; igaz, ha
; kifejezés≠0
IFE kifejezés ; igaz, ha
; kifejezés=0
```

Pl.:

```
IF debug GT 20
call debug1
ELSE
call debug2
ENDIF
```

Máté: Assembly programozás 9. előadás 6

IF1		; igaz a fordítás
		; első menetében
IF2		; igaz a fordítás
		; második menetében
IFDEF	Szimbólum	; igaz, ha Szimbólum
		; definiált
IFNDEF	Szimbólum	; igaz, ha Szimbólum
		; nem definiált
Pl. Csak akkor definiáljuk buff -t, ha a hossza ismert:		
IFDEF	buff_len	
buff	db buff_len dup	(?)
ENDIF		
Máté: Assembly programozás 9. előadás 7		

IFB	<arg>	; igaz, ha
		; arg üres (blank)
IFNB	<arg>	; igaz, ha
		; arg nem üres
IFIDN	<arg1>, <arg2>	; igaz, ha
		; arg1=arg2 teljesül
IFDIF	<arg1>, <arg2>	; igaz, ha
		; arg1=arg2 nem teljesül
Máté: Assembly programozás 9. előadás 8		

Makró és blokk ismétlés	
<u>Makró definíció:</u>	
M_név	MACRO [fpar1[, fpar2...]]
	; makró fej (kezdet)
...	; makró törzs
	ENDM ; makró vége
fpar1, fpar2...	formális paraméterek vagy egyszerűen paraméterek.
A makró definíció nem lesz része a lefordított programnak, csupán azt határozza meg, hogy később mit kell a makró hívás helyére beírni (makró kifejtés, helyettesítés).	
A makró törzsön belül előfordulhat makró hívás és másik makró definíció is.	
Máté: Assembly programozás 9. előadás 9	

<u>Makró hívás:</u>
M_név [apar1[, apar2...]]
apar1, apar2... aktuális paraméterek/argumentumok.
A műveleti kód helyére írt M_név hatására a korábban megadott definíció szerint megtörténik a makró helyettesítés, más néven makró kifejtés. Ez a makró törzs bemásolását jelenti, miközben az összes paraméter összes előfordulása a megfelelő argumentummal helyettesítődik. A helyettesítés szövegesen történik, azaz minden paraméter – mint szöveg – helyére a megfelelő argumentum – mint szöveg – kerül.
A helyettesítés nem rekurzív.
Makró hívás argumentuma nem lehet makró hívás.
Az argumentumnak megfelelő formális paraméternek lehet olyan előfordulása, amely a későbbiek során makró hívást eredményez.
Máté: Assembly programozás 9. előadás 10

Dupla szavas összeadás: (DX:AX) ← (DX:AX) + (CX:BX)			
<u>Eljárás deklaráció:</u>		<u>Makró definíció:</u>	
EDADD	PROC NEAR	MDADD	MACRO
	ADD AX, BX		ADD AX, BX
	ADC DX, CX		ADC DX, CX
	RET		ENDM
EDADD	ENDP		
Máté: Assembly programozás 9. előadás 11			

Ha a programban valahol dupla szavas összeadást kell végezzünk, akkor hívnunk kell az eljárást illetve a makró:	
<u>Eljárás hívás:</u>	<u>Makró hívás:</u>
CALL EDADD	MDADD
Futás közben felhívásra kerül az EDADD eljárás	Fordítás közben megtörténik a makró helyettesítés:
	ADD AX, BX
	ADC DX, CX
	Futás közben ez a két utasítás kerül csak végrehajtásra.
Máté: Assembly programozás 9. előadás 12	

Látható, hogy eljárás esetén kettővel több utasítást kell végrehajtanunk, mint makró esetében (**CALL EDADD** és **RET**).

Még nagyobb különbséget tapasztalunk, ha (**CX:BX**) helyett paraméterként kívánjuk megadni az egyik összeadandót:

Máté: Assembly programozás 9. előadás 13

Eljárás deklaráció:	Eljárás hívás:
<pre>EDADD2 PROC NEAR PUSH BP MOV BP, SP ADD AX, 4[BP] ADC DX, 6[BP] POP BP RET 4 EDADD ENDP</pre>	<p>Ha SI az összeadandónk címét tartalmazza, akkor a felhívás:</p> <pre>PUSH 2[SI] PUSH [SI] CALL EDADD2</pre>
<p>Futás közben végrehajtásra kerül a paraméter átadás, az eljárás hívás, az eljárás: összesen 9 utasítás</p>	
Máté: Assembly programozás	Máté: Assembly programozás
9. előadás	9. előadás
13	14

Makró definíció:	Makró hívás:
<pre>MDADD2 MACRO P IFB <P> ADD AX, BX ADC DX, CX ELSE ADD AX, P ADC DX, P+2 ENDIF ENDM</pre>	<pre>MDADD2 [SI] ADD AX, [SI] ADC DX, [SI]+2</pre> <p>Fordítás közben a hívás az utasításokra cserélődik, futás közben csak ez a két utasítás kerül végrehajtásra.</p> <p>hatása:</p> <pre>ADD AX, BX ADC DX, CX</pre>
<p>Most sem része a makró definíció a lefordított programnak.</p>	
Máté: Assembly programozás	Máté: Assembly programozás
9. előadás	9. előadás
15	16

A fenti példában rövid volt az eljárás törzs, és ehhez képest viszonylag hosszú volt a paraméter átadás és átvétel. Ilyenkor célszerű a makró alkalmazása.

De ha a program sok helyéről kell meghívunk egy hosszabb végrehajtható programrészt, akkor általában célszerűbb eljárást alkalmazni.

Máté: Assembly programozás 9. előadás 16

Paraméter másutt is előfordulhat a makró törzsben, nemcsak az operandus részen, pl.:

```
PL macro p1, P2
    mov ax, p1
    P2 p1
endm

PL Adat, INC
```

hatása:

```
mov ax, Adat
INC Adat
```

Máté: Assembly programozás 9. előadás 17

A **&**, **%**, **!** karakterek továbbá a **<>** és **;;** speciális szerepet töltenek be makró kifejtéskor.

& (helyettesítés operátor):

- ha a paraméter – helyettesített – értéke része egy szónak;
- idézetben belüli helyettesítés:

```
errgen macro y, x
err&y db 'Error &y: &x'
endm

errgen 5, <Unreadable disk>
```

hatása:

```
err5 db 'Error 5: Unreadable disk'
```

Máté: Assembly programozás 9. előadás 18

<> (literál szöveg operátor): Ha aktuális paraméter szóközt vagy , -t is tartalmaz. Az előző példa <> nélkül:

```
errgen 5, Unreadable disk
```

kifejtve:

```
err5 db 'Error 5: Unreadable'
```

```
adat macro p
      db p
      endm
```

```
adat <' abc' ,13,10,0>
adat ' abc' ,13,10,0
```

kifejtve:

```
db ' abc' ,13,10,0
db ' abc'
```